

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησεως: 17/2016

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Γ')**

Συνεδρίαση της 1^{ης} Φεβρουαρίου 2016

ΣΥΝΘΕΣΗ :

Πρόεδρος: Βασιλική Δούσκα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Παναγιώτης Σπανός, Ευγενία Βελώνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους,

Εισηγητής: Αθηνά Αλεφάντη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. 153913/2-12-2015 ερώτημα Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής – Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Ερώτημα: Ερωτάται, εάν οι δύο μήνες, πριν την λήξη της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (εφεξής ΑΕΠΟ) των έργων, που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4014/2011, ως εμπρόθεσμο αίτημα ανανέωσης των ΑΕΠΟ των έργων, είναι αποκλειστική προθεσμία και συνεπώς οποιοδήποτε άλλο χρονικό διάστημα μικρότερο αυτού, αν και πριν

την ονομαστική λήξη ισχύος των ΑΕΠΟ, καθιστά τις ΑΕΠΟ εκπρόθεσμες και ως εκ τούτου η κατασκευή και λειτουργία των έργων, μέχρι την έκδοση νέας ΑΕΠΟ δεν είναι σύννομη.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής :

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την α.π. 1133/21.9.2004 απόφαση του Γεν. Γραμματέα Περ. Νοτ. Αιγαίου εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου «Κατασκευή αποβάθρας και κτιρίου επιβατών στη θέση Πέταλο νήσου Σύμης Δωδεκανήσου». Η ισχύς των όρων έληγε την 31.12.2014. Η Λιμενική Αρχή Σύμης με το α.π. 8220.Λ73/04/21.11.12 έγγραφο της έχει δώσει στην ανάδοχο κατασκευαστική εταιρεία ΜΑΡΟΥΛΗΣ Α.Ε. άδεια εκτέλεσης έργου.

2. Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δωδεκανήσου, που είναι φορέας του έργου, υπέβαλλε, την 21.11.2014, στην Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (εφεξής Δ/ση ΠΕΧΩΣ) Νοτ. Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου αίτημα ανανέωσης της ΑΕΠΟ. Το αίτημα υποβλήθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο των δύο μηνών πριν την λήξη τους.

3. Μετά από τον έλεγχο της μελέτης και των ζητηθέντων συμπληρωματικών στοιχείων, διαπιστώθηκε ότι το έργο ανήκει στην Α1 κατηγορία της Υ.Α. 1958/12 και ως εκ τούτου η περιβαλλοντική αδειοδότηση του ανήκει πλέον στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (εφεξής ΔΙΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία διαβιβάστηκε και ο φάκελος της υπόθεσης με το α.π. 24042/7.4.15 έγγραφο της ΠΕΧΩΣ Νοτ. Αιγαίου. Η ΔΙΠΑ με το με αριθμ. πρωτ. 148285/30.4.2015 έγγραφο της προς την Λιμενική Αρχή της Σύμης διατύπωσε την άποψη ότι οι εργασίες κατασκευής του έργου μπορούν να

συνεχιστούν, διότι η ΑΕΠΟ του έργου παραμένει σε ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσής της, ουσιαστικά θεωρώντας την προθεσμία των δύο μηνών ενδεικτική και ότι οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου (α.π. 1133/21.9.2004 απόφαση) είναι σε ισχύ.

4. Την 7.5.2015 επιδόθηκε στην ΔΙΠΑ (κατά του τότε Δ/ντή της ΔΙ ΠΑ, καθώς και της υπαλλήλου της ΔΙΠΑ που χειρίζεται το θέμα) εξώδικη δήλωση και πρόσκληση των Ι.Α. και Αικ. Μ., με την οποία εκφράστηκε η άποψη ότι το έργο κατασκευάζεται αυθαίρετα λόγω του ότι η ΑΕΠΟ του έργου δεν είναι πλέον σε ισχύ, αφού ο φάκελος ανανέωσης κατατέθηκε μετά την παρέλευση του διαστήματος των δύο μηνών, που προβλέπει ο ν. 4014/2011, καθώς και άλλες ενστάσεις και απόψεις επί της ΑΕΠΟ του έργου.

Στην συνέχεια υποβλήθηκε το ως άνω ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο.

5. Στις διατάξεις των άρθρων 5, 9 και 30 παρ. 4 του ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 5

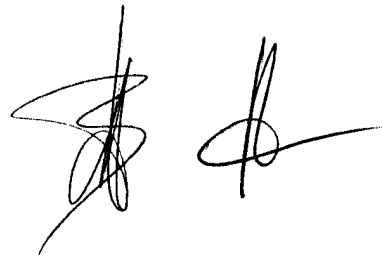
«Διαδικασία Ανανέωσης ΑΕΠΟ. 1. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων πριν από τη λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Ανανέωσης ΑΕΠΟ, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 του παρόντος. 2. Μετά την υποβολή του Φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες: α) Εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου ελέγχει την τυπική πληρότητα αυτού και εφόσον ο φάκελος κριθεί επαρκής, τον αποστέλλει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για δημοσιοποίηση στο πλαίσιο της ενημέρωσης του κοινού, χωρίς όμως να απαιτείται σχετική διαδικασία διαβούλευσης. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη τυπικής πληρότητας των δικαιολογητικών, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν

τα αποδέχεται και τα επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα πεδία και στοιχεία προς συμπλήρωση. β) Ακολούθως, εντός χρονικού διαστήματος είκοσι πέντε εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και είτε: αα) εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, ζητεί την υποβολή νέας ΜΠΕ ως προς το σύνολο ή μέρος του έργου ή δραστηριότητας προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία των άρθρων 3 και 4 του παρόντος είτε ββ) ανανεώνει την ΑΕΠΟ λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις είτε, τέλος, γγ) παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ ως έχει. 3. Στις περιπτώσεις ανανέωσης ή παράτασης ισχύος ΑΕΠΟ όπου δεν απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ, η απόφαση ανανέωσης ή παράτασης ισχύος της εκδίδεται από τον Γενικό Διευθυντή της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής ή, σε απουσία αυτού, από τον ιεραρχικά προϊστάμενο του. 4. Για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της εμπρόθεσμης υποβολής Φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ και της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αυτής με την έκδοση της σχετικής απόφασης, η υφιστάμενη ΑΕΠΟ διατηρείται σε ισχύ. Ως εμπρόθεσμη υποβολή ορίζεται αυτή που διενεργείται τουλάχιστον δυο μήνες πριν τη λήξη της υφιστάμενης ΑΕΠΟ».

Άρθρο 9

«Υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες στερούμενα περιβαλλοντικών όρων.

1. Σε περίπτωση αιτήματος φορέα υφιστάμενου έργου ή δραστηριότητας κατηγορίας Α ή Β για την τροποποίηση, βελτίωση, εκσυγχρονισμό ή επέκταση του, και το οποίο δεν διαθέτει περιβαλλοντικούς όρους ή έχει κατασκευαστεί κατά παράβαση εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων αποδεδειγμένα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, μπορεί να αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά, στο σύνολο του, με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Τυχόν μη συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου συνεπάγεται αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας.....»

Άρθρο 30

«Μεταβατικές διατάξεις.

4. Πλήρεις φακέλοι ΠΠΕ, ΜΠΕ, καθώς και αντίστοιχοι φακέλοι αιτημάτων για ανανέωση ή τροποποίηση ΑΕΠΟ, που έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ολοκληρώνονται ως προς την αξιολόγηση τους και εκδίδονται αντίστοιχα οι ΠΠΕΑ και ΑΕΠΟ, καθώς και αποφάσεις ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις, εκτός εάν ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας ζητήσει την υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για τις περιπτώσεις αιτημάτων ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ, που υποβλήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατηρείται σε ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας η υφιστάμενη ΑΕΠΟ, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής των αντίστοιχων φακέλων».

[Σημειώνεται ότι στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 7 του ν. 1650/1986 (Α' 160).« Για την προστασία του περιβάλλοντος», που ήδη αντικαταστάθηκε με το άρθρο 31 παρ.2 και 3 Ν.4014/2011, αναφορικά με το προηγούμενο καθεστώς ανανέωσης των περιβαλλοντικών όρων, οριζόταν ότι «*Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων μπορεί να εκδίδεται για ορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην ίδια απόφαση, μετά την πάροδο του οποίου υπόκειται σε αναθεώρηση ή ανανέωση. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο, μόνον εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον*»].

6. Στις διατάξεις των άρθρου 10 παρ. 1, 5 και 6 του ν. 2690/1999 (Α' 45/9.3.1999) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», ως ισχύει ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 10.

«1. Οι προθεσμίες για την υποβολή αίτησης, Αναφοράς, δήλωσης ή άλλου εγγράφου του ενδιαφερομένου, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενέργειά του είναι αποκλειστικές, εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τις διατάξεις που τις προβλέπουν.

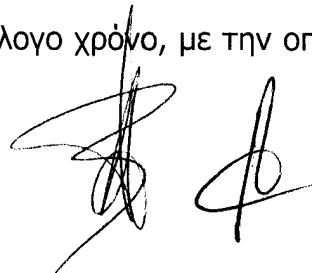
5. Οι προθεσμίες για τη Διοίκηση είναι ενδεικτικές, εκτός αν από τις διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ότι είναι αποκλειστικές. Οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο το οποίο αφορούν αμέσως, είναι αποκλειστικές.

6. Υπέρβαση των προθεσμιών συγχωρείται σε περίπτωση ανώτερης βίας, καθώς και όταν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται τη συνδρομή γεγονότων γνωστών στην υπηρεσία».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

7. Για την ανανέωση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ο νομοθέτης στον ως άνω νόμο για την περιβαλλοντική αδειοδότηση (άρθρο 5), προέβλεψε πλέον, ρητώς, συγκεκριμένη διαδικασία, αποτελούμενη από τρία διακριτά στάδια. Ειδικότερα, πριν την λήξη των όρων, θα πρέπει να υποβληθεί, αρμοδίως, φακέλος ανανέωσης της ΑΕΠΟ (α' στάδιο), ο οποίος ελέγχεται ως προς τη πληρότητα του (β' στάδιο). Ακολούθως, αναλόγως του εάν επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις, ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, είτε τηρείται εξ αρχής, σε καταφατική περίπτωση, η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, είτε οι όροι ανανεώνονται, εφόσον έχουν λήξει, είτε παρατείνονται, εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν (γ' στάδιο). Αυτονοήτως, η ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να γίνει εντός ευλόγου χρόνου. Αντίθετα, υπό το προϊσχύσαν θεσμικό πλαίσιο, η απλή ανανέωση της ΑΕΠΟ ήταν επιτρεπτή, πριν από την λήξη της ισχύος αυτών ή εντός ευλόγου χρόνου από την λήξη τους, άλλως απαιτείτο να τηρηθεί εξ αρχής η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Βλ. ΣτΕ 1114/2015 σκ. 8, 10, αναφορικά με τον εύλογο χρόνο, με την οποία

έγινε δεκτή αίτηση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων, που υποβλήθηκε 9 μήνες μετά την λήξη ισχύος της αρχικής απόφασης, η δε απόφαση ανανέωσης των όρων εκδόθηκε εντός 14 μηνών από τη λήξη της ισχύος της αρχικής ΑΕΠΟ).

Επίσης, με την διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 5 του ως άνω νόμου ρυθμίζεται η περίπτωση που ο χρόνος ισχύος των περιβαλλοντικών όρων έχει λήξει και στη συνέχεια ανανεώνονται. Στην περίπτωση αυτή, για να διατηρηθεί σε ισχύ η υφιστάμενη ΑΕΠΟ, θα πρέπει να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα ο φάκελος ανανέωσης της, και μάλιστα, όπως ρητώς ορίζεται, δύο μήνες πριν την λήξη της ισχύος της. Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4014/2011, το άρθρο 5 τίθεται απλώς με την γραμματική του διατύπωση και στην Έκθεση επί του νομοσχεδίου της Δ/σης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής, δεν γίνεται καμία ειδική αναφορά.

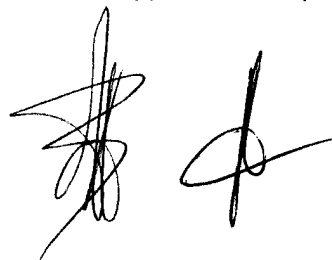
8. Περαιτέρω, στο άρθρο 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, διατυπώνεται η γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κατά κανόνα, οι προθεσμίες που τάσσονται από την νομοθεσία και αφορούν ενέργειες του διοικούμενου προς την Διοίκηση έχουν αποκλειστικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι η πάροδος ορισμένου χρόνου επιφέρει την απώλεια του δικαιώματος. Αντίθετα, οι προθεσμίες που αφορούν ενέργειες της Διοίκησης έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα, εκτός εάν ορίζεται άλλως από τις διατάξεις που τις προβλέπουν και έχουν ως σκοπό να πιέσουν τα δημόσια όργανα, όπως περατώσουν ορισμένες ενέργειες. Υπέρβαση των προθεσμιών συγχωρείται μόνο σε περίπτωση ανώτερης βίας ή όταν γίνεται από τον ενδιαφερόμενο επίκληση γεγονότων γνωστών στην Διοίκηση (Βλ. Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 2690/1999. Επίσης, Α. Ι. Τάχο, Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, Δ' έκδοση, σελ. 476 επ., καθώς και Πορίσματα νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, εισαγωγή Μ. Δ. Στασινόπουλου, Εθνικό Τυπογραφείο 1961, σελ. 195 επ. Τέλος, επί προθεσμιών σχετικές οι αποφάσεις ΣΤΕ 290/2004, 1551/2002, 3355/2000, 3011/1998 κλπ., αλλά και προ του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ΣΤΕ 958/1957 και 2145/1959, όταν η υπέρβαση της

αποκλειστικής προθεσμίας δικαιολογείται εκ των ειδικών και συγκεκριμένων συνθηκών).

9. Η ως άνω προθεσμία των δύο μηνών για την κατάθεση φακέλου ανανέωσης της ΑΕΠΟ, η οποία, προφανώς, σκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος, είναι αποκλειστική, εφόσον δεν χαρακτηρίζεται ρητώς στο νόμο ως ενδεικτική, υπό την έννοια ότι από τη μη τήρησή της δεν επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα ανανέωσης της ΑΕΠΟ με συνακόλουθη συνέπεια την υποχρέωση υποβολής νέας αίτησης εξαρχής για έκδοσης νέας άδειας, αλλά μόνον έκπτωση από το δικαίωμα διατήρησης της ισχύος της ΑΕΠΟ μέχρι την τυχόν ανανέωσή της ή την έγκριση εκ νέου περιβαλλοντικών όρων, εφόσον στην τελευταία περίπτωση από το έργο ή την δραστηριότητα επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Εξυπακούεται ότι η Διοίκηση θα πρέπει να επιληφθεί, άμεσα, της εξέτασης της οποτεδήποτε κατατεθείσας αίτησης, ανεξαρτήτως της εκπρόθεσμης κατάθεσής της, και να τηρήσει την κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενη διαδικασία (άρθρο 5 παρ. 2 και 3). Είναι δε νομικώς αδιάφορο εάν ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας, που υποχρεούται να υποβάλλει το σχετικό φάκελο, είναι το Δημόσιο εν γένει, το οποίο ακολουθεί την τύχη του κατά τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας «ενδιαφερόμενου», του νόμου μη διακρίνοντος.

10. Εξάλλου, ούτε η δυνατότητα που παρέχεται από τον νόμο για την αδειοδότηση υφιστάμενων έργων και δραστηριοτήτων, που στερούνται περιβαλλοντικών όρων, χωρίς να τίθεται προθεσμία συμμόρφωσης και χωρίς να προβλέπεται αναστολή λειτουργίας των έργων μέχρι την συμμόρφωσή τους, δύναται να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η προθεσμία του ως άνω άρθρου 5 παρ. 4 είναι ενδεικτική. Και τούτο, διότι η διάταξη του άρθρου 9, που τέθηκε για την προστασία του περιβάλλοντος, αφορά σε ρύθμιση εντελώς διαφορετικού ζητήματος και αντιμετωπίζει τα έργα αυτά ως νέα, που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά με βάση τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υπαγωγής τους στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Βλ αιτιολογική έκθεση).

Ομοίως, ούτε το γεγονός ότι στις περιπτώσεις αιτημάτων ανανέωσης ΑΕΠΟ, που υποβλήθηκαν πριν την ισχύ του ν. 4014/2011, η ΑΕΠΟ παραμένει σε ισχύ μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσης, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος (άρθρο 30 παρ. 4), μπορεί να οδηγήσει στην ερμηνεία ότι η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παρ. 4 είναι ενδεικτική, διότι η ρύθμιση αυτή αφορά σε μεταβατική διάταξη και τέθηκε για να είναι λειτουργικός ο νέος νόμος το δυνατόν συντομότερα, χωρίς να σημειώνονται νομοθετικά κενά ή αντιφάσεις (Βλ. και στις δύο ως άνω περιπτώσεις την αιτιολογική έκθεση).

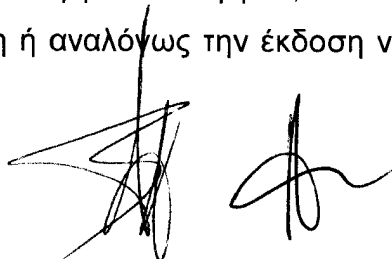
11. Στην προκειμένη περίπτωση την 31.12.2014 έληγε η ισχύς των περιβαλλοντικών όρων, που εγκρίθηκαν με την α.π. 1133/21.9.2004 απόφαση του Γεν. Γραμματέα Περ. Νοτ. Αιγαίου, για το έργο «Κατασκευή αποβάθρας και κτιρίου επιβατών στη θέση Πέταλο νήσου Σύμης Δωδεκανήσου». Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δωδεκανήσου, που είναι φορέας του έργου, υπέβαλλε, την 21.11.2014, στην Δ/νση ΠΕΧΩΣ Νοτ. Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου αίτημα ανανέωσης της ΑΕΠΟ. Το αίτημα υποβλήθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο των δύο μηνών πριν την λήξη τους, δηλαδή εκπροθέσμως και αντίθετα με τα προβλεπόμενα στις σχετικές διατάξεις του ν. 4014/2011, που θέτουν αποκλειστική προθεσμία. Στη συνέχεια διαπιστώθηκε ότι το έργο ανήκει στην Α1 κατηγορία της Υ.Α. 1958/12 και ως εκ τούτου η περιβαλλοντική αδειοδότηση του ανήκει πλέον στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία και διαβιβάστηκε και ο φάκελος της υπόθεσης. Κατόπιν των ανωτέρω, η κατασκευή του έργου μετά την λήξη των όρων και μέχρι την ανανέωση της ΑΕΠΟ, δεν είναι νόμιμη και η Διοίκηση θα πρέπει να επιληφθεί άμεσα του σχετικού φακέλου προκειμένου να τηρηθεί η κατά τα ανωτέρω διαδικασία του άρθρου 5 παρ. 3.

12. Κατά την μειοψηφούσα γνώμη της Νομικής Συμβούλου Ευγενίας Βελώνη, η προβλεπόμενη από την διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4014/2011, σε βάρος του φορέα κατασκευής του έργου, ελάχιστη προθεσμία

ενέχει έντονη υπόδειξη στο φορέα να προβεί εγκαίρως στην υποβολή φακέλου ανανέωσης ΑΕΠΟ πριν τη λήξη αυτής, προς έγκριση από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, έτσι ώστε να παρέχεται στην τελευταία επαρκής χρόνος ελέγχου και αξιολόγησης των υποβληθέντων με τον φάκελο δικαιολογητικών κατά την προβλεπόμενη στις παρ. 2 και 3 του ως άνω άρθρου διαδικασία, για την, περαιτέρω, κατά περίπτωση, ανανέωση της ΑΕΠΟ ή παράταση της ισχύος αυτής ή υποβολή νέας ΜΠΕ. Υπό την έννοια αυτή η ως άνω προθεσμία είναι ενδεικτική και ως εκ τούτου η τυχόν υποβολή του οικείου φακέλου σε χρόνο μικρότερο από τον οριζόμενο με την ως άνω διάταξη των δυο μηνών, δεν επάγεται τη μη διατήρηση σε ισχύ της ΑΕΠΟ για το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της μη έγκαιρης υποβολής του φακέλου ανανεώσεως ΑΕΠΟ και της ολοκλήρωσης της σχετικής διαδικασίας, η οποία, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να ολοκληρώνεται εντός του ευλόγου χρόνου, ως εντασσόμενη στο πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος. Εξάλλου, με την θέσπιση της ανωτέρω δίμηνης τουλάχιστον προθεσμίας ο νομοθέτης δεν σκοπούσε στην έκπτωση του φορέα κατασκευής του έργου από το δικαίωμα διατήρησης σε ισχύ της ΑΕΠΟ κατά το προαναφερθέν διάστημα και ως εκ τούτου στις δυσμενείς για το υπό εξέλιξη έργο συνέπειες (παύση κατασκευής του έργου ή μη σύννομη κατασκευή αυτού, αποζημιώσεις αναδόχου κλπ.) αλλά στην επιτάχυνση της σχετικής διαδικασίας και στην αποφυγή παρατεταμένης πλασματικής παράτασης.

Απάντηση

13. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: Η προθεσμία των δύο μηνών πριν την λήξη της ΑΕΠΟ των έργων, που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4014/2011 ως εμπρόθεσμο αίτημα ανανέωσης της ΑΕΠΟ των έργων, είναι αποκλειστική και ως εκ τούτου οποιοδήποτε άλλο χρονικό διάστημα, μικρότερο αυτού, αν και πριν την ονομαστική λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ, δεν δύναται να παρατείνει τον χρόνο ισχύος αυτής. Συνεπώς, η κατασκευή και λειτουργία των έργων, όταν έχει λήξει η ισχύς της ΑΕΠΟ, μέχρι την ανανέωση ή αναλόγως την έκδοση νέας,

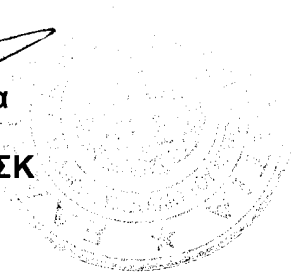

δεν είναι σύνηθες. Εξυπακούεται ότι η Διοίκηση θα πρέπει να επιληφθεί άμεσα του, έστω και εκπροθέσμως, υποβληθέντος σχετικού φακέλου, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία για την ανανέωση ή την έκδοση νέας ΑΕΠΟ (άρθρο 5 παρ. 3 του άνω ν. 4014/2011), εντός ευλόγου χρόνου.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 06 - 2 -2016

**Η Πρόεδρος
Βασιλική Δούσκα
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ**

**Η Εισηγήτρια
Αθηνά Αλεφάντη
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους**